

Til Reguleringsmyndigheten for energi

v/ rme@nve.no

Referanse 202111182

Oslo 1.10.2021

Vår ref: Asle Strand

Høringsinnspill til RME rapport 4/2021: Status på arbeid med ny rammevilkårskorrigerings i beregning av nettselskapenes inntektsrammer

Samfunnsbedriftene Energi er arbeidsgiver- og interesseorganisasjon for i overkant av 150 energiselskap, herunder en stor andel selskap med oppgaver innen distribusjon av kraft. Disse distribusjonsselskapene er alle omfattet av RMEs inntektsregulering og vil bli berørt av eventuelle endringer som vurderes i denne rapporten.

Overordnet

Samfunnsbedriftene er positive til at RME har satt i gang en utredning av om og hvordan rammevilkårskorrigeringsen bør endres. Statusrapporten som er sendt ut gir en god oversikt over det arbeidet som er gjort de 2 siste årene. Rapporten er grundig og har tydelige begrunnelser for de vurderinger og valg som er gjort når det gjelder hva det skal jobbes videre med.

Rapporten er helt klart en melding om hva som har skjedd fram til nå og det er få klare konklusjoner om hvordan det endelige resultatet vil bli. Unntaket fra dette er konklusjonene rundt hvilke forhold som trolig ikke skal inkluderes som rammevilkår.

Samfunnsbedriftene støtter i hovedsak både de valg som er gjort når det gjelder å utelukke enkelte temaer i det videre arbeidet, samt de vurderinger som er gjort når det gjelder det videre arbeidet.

Det er vanskelig å komme med konkrete tilbakemeldinger på en rekke av de temaene som er oppe til vurdering da vi ikke sitter på nok data til å vurdere alle forhold. Vi må derfor komme tilbake til dette når arbeidet har kommet et steg videre.

I alt arbeid med modellen for inntektsregulering dukker det stadig opp eksempler som viser at det er et utall av utfordringer når det gjelder bygging og drift av strømmettet. Det bør være en påminnelse om at modellen aldri vil være en perfekt gjengivelse av virkeligheten. Vi får heller ikke målt hvor nær riktig den er, selv om statiske modeller kan gi inntrykk av stor presisjon. Det finnes også analyser som hevder at det er systematiske forskjeller i effektivitet mellom regioner.

Samfunnsbedriftene vil derfor minne om at denne usikkerheten også bør ligge til grunn for vekting av normkostnad vs egne kostnader i fastsettelsen av inntektsrammen. Fordelingen der er ikke en direkte del av arbeidet med rammevilkårskorrigeringen, men det pågående arbeidet viser tydelig at selv om modellen kanskje stadig forbedres er det ikke gitt at den vedtatte overgangen til 70/30 er en forbedring.

Innspill til temaer som bør vurderes i rammevilkårskorrigeringen

Samfunnsbedriftene har løpende meldt til RME vårt syn på de temaene som er behandlet i rapporten, og vi har inntrykk av det vil være med i de videre vurderingene som skal gjøres av RME.

Vi vil likevel kommentere enkelte temaer.

- Grisgrendthet har vi i flere sammenhenger fremmet som et aktuelt nytt rammevilkår. Lengden på nettet og antall nettstasjoner er en oppgave i trinn 1 i modellen. Det er derfor ikke åpenbart at det også skal være et rammevilkår. Men i praksis er det en rekke forhold som gjør det utfordrende å ha mye nett pr kunde.

I grisgrendte strøk vil en relativt stor del av nettet normalt være radialer. Dette er utfordrende for forsyningssikkerheten. Manglende muligheter for omkobling, og store avstander øker også KILE risikoen. Selskapene må derfor vurdere å bygge et fysisk solidere nett enn ellers. En relativt omfattende og kostbar vaktordning pr kunde er også en nødvendig ulempe i grisgrendte strøk. I tillegg vil ofte en del av linjene måtte bygges langt fra vei. Det gir dyrere bygging og drift.

Det kan være vanskelig å finne gode målemetoder for grisgrendthet. Vi mener det kan være interessant å bruke kartdata for befolkningstetthet som underlag. Andel av linjene i strøk som befinner seg i det som regnes som tettbebyggelse kan være en mulighet. Det kan også vurderes å se på andel av nettet som befinner seg nær vei med nedsatt fartsgrense. Avstand fra vei og aktuelle fartsgrenser må evt vurderes.

- Øyer og sjøkabel er en annen utfordring. Dagens kriterier ser ikke ut til å fungere spesielt godt. Komplikasjonene rundt sjøkabler har liten sammenheng med lengden på kablene. Og de er også til stede for lavspente sjøkabler. Luftstrekk til øyer har også sine spesielle utfordringer.

Strømforsyning til øyer uten veiforbindelse er krevende både å bygge og drifte. I tillegg er landtakene for sjøkablene et klart fordyrende element.

Strømbrydd på øyer i dårlig vær kan være en betydelig KILE risiko. Det samme er lang reparasjonstid på sjøkabler.

Det er derfor mye som taler for at øyer med strømforsyning, men uten veiforbindelse, bør være med som et eget rammevilkår, eller som del av et sammensatt vilkår. Da i kombinasjon med antall landtak i nettet. Det er derimot ikke åpenbart at kabelkostnaden i seg selv skal være med som et vilkår. Anskaffelse og legging av sjøkabel er ikke nødvendigvis dyrere enn en del andre kabelprosjekter. Dette bør imidlertid vurderes nærmere av RME.

- Behandling av skog er grundig diskutert i rapporten. Vi vil kort nevne at vi støtter vurderingen av at det er rimelig å inkludere alle linjer i høybonitets skog, og ikke bare luftlinjer, når det skal korrigeres for dette vilkåret. Selskapene vil normalt vurdere å ta en merkostnad for kabel for å slippe skogrydding og det er da rimelig at de kompenseres for dette.
- Antall innmatingspunkter har blitt vurdert og utelukket som rammevilkår i denne omgang. Samfunnsbedriftene har forståelse for argumentasjonen, men vil likevel nevne problemstillingen, som bør være med i den generelle diskusjonen om videre utvikling av inntektsreguleringen. I tillegg til at det kan ha stor betydning for dimensjonering og bygging av nettet, er det også viktig for beredskapen og KILE risikoen. Tilsvarende er det av stor betydning hva slags innmatingspunkter selskapene har. Nettselskap som er tilknyttet produksjonsnett uten egen inntektsramme må bære en mye større risiko enn de som er tilknyttet vanlig overliggende nett. Dette objektive ansvaret vil det normalt ikke være samfunnsøkonomisk lønnsomt å bygge seg ut av.

Den ferske lagmannsrettsdommen som gir selskapene et omfattende objektivt ansvar for skader påført kundeutstyr etter hendelser i nettet, vil også være en utfordring framover. Dersom sannsynligheten for skader er likt fordelt mellom alle nettene, er det i teorien uproblematisk. Men det er langt fra åpenbart at så er tilfelle. Saken er anket og det gjenstår å se om dette blir et reelt problem, men vi nevner det som en obs-sak.

Konklusjon

Vi forstår det slik at RME nå vil bruke denne rapporten og innkomne innspill, samt videre møter med referansegruppen som grunnlag for eventuelle forslag til endringer i regelverket.

Samfunnsbedriftene støtter i hovedsak de vurderinger og valg som er gjort når det gjelder videre utredninger. Vi vil vurdere og kommentere videre forslag når de foreligger. I denne runden har vi derfor konsentrert oss om utfordringene knyttet til strømforsyningen i griskrendte områder og til øyer uten veiforbindelse.

Samfunnsbedriftene ser fram til det videre arbeidet og har klare forventninger til det endelige resultatet.

Med vennlig hilsen

Cecilie Bjelland

Direktør
Samfunnsbedriftene Energi